

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **D. B.**, zastoupeného JUDr. Miroslavou Kohoutovou, advokátkou se sídlem Praha 3, Milešovská 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2003, č. j. OAM-221/LE-11-06-2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. června 2003, č. j. 10 Az 109/2003-87,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. června 2003, č. j. 10 Az 109/2003-87, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 4. 3. 2003, č. j. OAM-221/LE-11-06-2003, kterým byla podle § 16 odst. 1 písm. k/, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu) zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná a současně mu nebyl udělen azyl ani podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a bylo vysloveno, že se na něho nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Rozsudek Městského soudu v Praze vycházel ze skutečnosti, že v řízení bylo prokázáno, že žalobce mohl požádat o azyl minimálně od dubna 2002, ovšem učinil tak až v době, kdy byl vypátrán a umístěn do vydávací vazby. Za prokázané soud rovněž označil závěry žalovaného o postupu a mechanismech výkonu

soudní moci na Slovensku, které vycházejí z principů platných v demokratických státech, když zákony stanoví postup pro obranu každého obviněného a umožňují i její realizaci v praxi, a to bez ohledu na názory politických představitelů vyjádřené k dané kauze v tisku. Soud neshledal důvodnou námitku absence výroku podle § 12 zákona o azylu, když skutečnosti nasvědčující výroku podle § 16 zákona o azylu byly prokázány a když žalobce jako žadatel o azyl ani netvrdil, že by měl nějaké politické přesvědčení, a to projevoval, či jinak vyvíjel politickou činnost, a stal se z toho důvodu nepohodlným vládní moci. Důvody žalobcem označené souvisí podle napadeného rozsudku s jeho podnikatelskými aktivitami, když jejich soulad s právem je předmětem řádného trestního řízení.

Proti tomu stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že rozhodnutí soudu je nepřezkoumatelné, nesrozumitelné a spočívá na nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a to ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a), d) s. ř. s. Z jeho žádosti o udělení azylu jasně vyplývá, že se domáhal udělení azylu z politických důvodů podle § 12 zákona o azylu, při výslechu tento důvod také prokázal a doložil listinnými důkazy - s tím se žalovaný v řízení nevypořádal. Pokud byla žádost podána z politických důvodů, tedy bylo povinností správního orgánu vypořádat se ve výroku rozhodnutí se skutečností, že podmínky pro udělení politického azylu nejsou splněny. Podle názoru stěžovatele nebyl nadbytečným výrok o neudělení azylu podle §§ 13, 14 zákona o azylu, ale naopak chybělo rozhodnutí o nesplnění podmínek podle § 12 zákona, neboť to by odpovídalo podané žádosti. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem soudu o doložení důvodů k zamítnutí žádosti o azyl podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona. Proto stěžovatel navrhuje zrušení rozsudku a vrácení věci městskému soudu k novému rozhodnutí.

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že rozhodnutí soudu podle jeho názoru odpovídá právnímu předpisu. Kasační stížností nejsou uplatněny žádné nové námitky, jen zopakovány žalobní, s nimiž se soud v rozsudku řádně vypořádal. Kasační stížnost považuje žalovaný za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel namítá především, že rozhodnutí Městského soudu v Praze je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, a tím že je naplněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Za rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze považovat zejména rozhodnutí postrádající základní zákonné náležitosti, rozhodnutí, z něhož nelze seznat o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo o věci rozhodnuto, rozhodnutí zkoumající správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), rozhodnutí jehož výrok je v rozporu s odůvodněním, rozhodnutí neobsahující vůbec právní závěry vyplývající z rozhodnutých skutkových okolností nebo jehož důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné, atd. Stěžovatel nekonkretizuje, v čem by v daném případě měla nesrozumitelnost napadeného rozsudku spočívat a obecně jej ani za nesrozumitelný považovat nelze. Rozsudek má všechny zákonem předpokládané náležitosti, je vymezen předmět řízení i hlediska, z nichž bylo správní rozhodnutí zkoumáno, je detailně popsán rozhodný skutkový stav a rozvedeny právní závěry z něho vyplývající, když výrok soudu má v důvodech oporu. V rozsudku je jasně a jednoznačně uvedeno jak soud rozhodl o žalobě stěžovatele, z jakých důvodů, i jak uvážil

o žalobních námitkách a tvrzeních žalobce. Nejvyšší správní soud proto neshledal kasační důvod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. naplněným.

Dále stěžovatel namítá, že soud nesprávně posoudil právní otázku v předcházejícím řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy, že jde z toho důvodu o rozhodnutí nezákonné. Nesprávnost právního posouzení pak spatřuje v tom, že soud v rozporu se skutečností považoval za naplněný důvod pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné a nehodnotil pak již vůbec, že stěžovatel označil a doložil důvody žádosti o azyl spočívající v politickém pronásledování a tedy skutečnost, že rozhodnutí žalovaného chybně neobsahuje výrok o podle § 12 zákona o azylu.

K dané námitce je třeba především zhodnotit vztah ustanovení § 12 a § 16 zákona o azylu. Institut azylu plní funkci ochrany osob, které jsou v zemi původu pronásledovány za uplatňování politických práv a svobod, nebo ochrany osob, které mají odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů v zemi původu. Zákon o azylu přitom v ust. § 2 odst. 5 vymezuje, co lze za pronásledování považovat. Zákon o azylu ovšem, a to v souladu s podmínkami mezinárodní ochrany osob pronásledovaných státní mocí, vymezuje případy žádostí, o nichž lze zrychleným a zjednodušeným způsobem rozhodnout. Mezi tyto případy, kdy lze žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou ve lhůtě 30 dnů od jejího podání, byl novelou zákona o azylu (zákonem č. 2/2002 Sb.) účinnou ke dni 1. 2. 2002 zařazen i důvod uvedený v § 16 odst. 1 písm. k), tedy případy žádostí o udělení azylu podané s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo vydání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv žádost mohla být podána dříve. Zákon o azylu v ustanovení § 16 obsahuje jednak případy, kdy k naplnění podmínek zamítnutí žádosti jsou rozhodné důvody, pro které se žadatel o azyl azylové ochrany dovolává a kdy je třeba tvrzení žadatele a doložení tvrzených skutečností vážit (např. ekonomické důvody, tvrzení všeobecné nouze, jiné než azylově relevantní důvody, nevěrohodná tvrzení atp.), jednak případy objektivních skutečností, u nichž jsou důvody žádosti o azyl zcela nerozhodné (např. neexistence či padělaní cestovního dokladu, hrozba vyhoštění či vydání k trestnímu stíhání). Přes rozdílnost obou kategorií zjevné nedůvodnosti (z hlediska nezbytnosti hodnocení žadatelem uváděných důvodů) při naplnění podmínek kteréhokoliv důvodu a dodržení zákonné lhůty pro rozhodnutí správní orgán rozhodne o zamítnutí žádosti a tím je vyloučeno rozhodnutí podle § 12 zákona o azylu. Je tak zcela nerozhodné, jaké důvody stěžovatel tvrdil a jaké důkazy předkládal k doložení svého tvrzení o politickém pronásledování. Podstatné ovšem je, zda byly v jeho případě podmínky ustanovení § 16 odst.1 písm. k) zákona o azylu naplněny.

K tomu ze spisu vyplývá, že stěžovatel požádal o azyl až poté, kdy byl zadržen a umístěn do vydávací vazby Městského soudu v Praze ve věznici Praha-Pankrác. Podkladem k tomu byly zatýkací rozkazy vydané Okresním soudem v Košicích, a to zatýkací rozkaz ze dne 22. 5. 2002, sp. zn. 8 Ntv 56/02 pro trestný čin zpronevěry, a zatýkací rozkaz ze dne 21. 11. 2002, sp. zn. 2 Ntv 122/02 pro trestný čin založení, zosnování a podporování zločinecké a teroristické skupiny a pro trestný čin podvodu. Stěžovatel přitom uvedl, že v České republice se zdržoval od února r. 2001 (žádost ze dne 6. 2. 2003), trvale pak od dubna r. 2002 (protokol o pohovoru ze dne 19. 2. 2003), což upřesnil tak, že v době od února r. 2001 do dubna r. 2002 Slovensko navštěvoval, pak už nikoliv z důvodů obav před trestním stíháním. To koresponduje údajům o zahájení trestního stíhání a zejména vydání prvního zatýkacího rozkazu. K naplnění podmínek ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu však samotné trestní stíhání a nebezpeční vydání nestačí. Další podmínkou je, že o azyl mohlo být požádáno dříve. Je pravdou, že zákon o azylu nestanoví povinnost

požádat o azyl ihned po vstupu na území republiky, ovšem vzhledem k tomu, že institut azylu slouží k ochraně před pronásledováním v zemi původu, je nanejvýš logické podání takové žádosti ihned potom, kdy se osobě pronásledované, či osobě důvodně se pronásledování obávající, podaří vstoupit na území země, které je schopna mu takovou nezbytnou ochranu poskytnout. Stěžovatel, subjektivně vnímající trestní stíhání na Slovensku jako kriminalizaci jeho podnikatelské činnosti a politické pronásledování, si tohoto stíhání byl vědom již v době předcházející jeho zadržení, a to nejméně od dubna 2002, (tedy před dobou reálné hrozby vydání k trestnímu stíhání do ciziny) a současně měl objektivní možnost požádat o azyl dříve, než tato hrozba nastala. Naplnění podmínek ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu je tak třeba považovat za odůvodněné a zamítnutí žádosti o azyl jako odpovídající zákonu. Za takové situace jsou tvrzené důvody žádosti o azyl i doklady tato tvrzení podporující nerozhodnými. Pokud se jimi soud v napadeném rozsudku zabýval, činil tak jen ve vztahu k důvodům správního rozhodnutí a s ohledem na žalobní námitky. Pokud je žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná, nelze současně rozhodovat o splnění podmínek podle § 12 zákona o azylu a na místě není ani výrok podle §§ 13,14 zákona o azylu, odvozovaný od negativního výroku opírajícího se o ustanovení § 12. To je také správně a dostatečně odůvodněně uvedeno v napadeném rozsudku. Nejvyšší správní soud tak neshledal naplněným ani kasační důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Vzhledem k tomu, že kasační stížností napadený rozsudek byl vydán na základě dostatečně zjištěného skutečného stavu věci správním orgánem i soudem a právní závěry soudu odpovídají zákonu, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst.1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ust. § 60 odst. 1, § 120 s. ř. s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. 12. 2003

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu